

Konfirmasjon og konfirmasjonstid i Den norske kirke

I Faderens og Sønnens og Den hellige ånds navn. Med tre håndfuller vann døpes vi til et liv med Kristus. Livet med Kristus er et liv i vekst og modning, hvor vi stadig utforsker den kristne tros sannheter. I konfirmasjonsgudstjenesten sies det: «Til den kristne tro er dere døpt. I den kristne tro er dere opplært. Kom nå fram til Herrens alter, så vi kan be for og velsigne hver enkelt av dere i Jesu Kristi navn.» Slik ser vi sammenhengen mellom konfirmasjonen, dåpen og livet: Dåpen gir oss del i Guds nåde, en nåde konfirmasjonen minner oss om og lærer oss mer om – en nåde som varer livet igjennom.

Hvert år søker tusenvis av ungdommer til kirken for å bli konfirmert. Kirken skal være et trygt sted som gir livsmot, rom for undring og tro, og bekreftelse for ungdom som går gjennom en av de mest definerende fasene i livet. Konfirmasjonstiden gir hjelp til livsmestring og styrker den enkeltes selvfølelse. Med forankring i dåpen og med læring og refleksjon omkring livets store spørsmål skal ungdommen utrustes til et liv i den kristne tro med omtanke for hverandre, trygghet på seg selv og visshet om Guds kjærlighet og nåde.

I 2020 har kirken gjennom korona-pandemien igjen blitt påminnet om den posisjonen konfirmasjon har i samfunnet. Kirken forvalter en livsrite som årlig samler store deler av befolkningen til gudstjeneste og som gir ungdom en mulighet til å tolke og reflektere sitt eget liv og sin egen tro i rammen av kirkens trosopplæring. Med dette dokumentet ønsker Bispemøtet å stimulere til samtale i menighetene om konfirmasjon som handling og som modning, med det ønsket at vi står sammen som kirke om å videreutvikle og fremdeles vie konfirmasjonen stor oppmerksomhet.

Konfirmasjon – en viktig tid i livet

De aller fleste blir konfirmert det året de fyller 15 år. Ungdomstiden er en brytningstid hvor kroppen forandres, sosiale relasjoner endres og kravene samfunnet setter oppleves tydeligere. Ungdommene skal skape sin egen identitet og stadig ta nye valg. Konfirmasjonstiden kan gi gode impulser og være en viktig markering i en ellers krevende tid.

Historisk har konfirmasjonen fungert som en overgangsrite fra barndom til voksenliv. Slike riter har vært, og er, viktige ikke bare i en kristen kontekst, men på tvers av religioner og kulturer. I norsk kristenliv ble dette synliggjort at det først var etter konfirmasjonen at man kunne motta nattverd.

Som følge av at voksenlivet gjerne begynner senere i det norske samfunnet nå enn tidligere, har konfirmasjonens reelle funksjon som overgangsrite blitt svekket. I siste halvdel av det 20. århundre ble ungdomstiden etablert som en egen fase mellom barndom og voksenliv. Ungdomstiden er i seg selv en forlenget og sekulær overgangstid, og kirkens konfirmasjonstilbud er plassert midt i denne lange overgangstiden.

Ungdomstiden som overgangsfase er både en forlengelse av barndommen og en foregripelse av voksenlivet. Ungdom bærer kjennetegn fra både barndom og voksenliv. Barndommens trygghet og umyndighet brytes gradvis mot voksenlivets selvstendighet og ansvar. Mange gjør i denne fasen også valg for livet knyttet til utdanning og tro.

På tross av disse samfunnsendringene har konfirmasjonen holdt stand som rite i samfunnet. At det fra begynnelsen av 1950-tallet har vært tilbudt borgerlig/humanistisk konfirmasjon og i dag finnes mange ulike konfirmasjonstilbud, har trolig bidratt til å holde oppe konfirmasjonens status som et allment kulturelt fenomen i Norge. Det er fremdeles et behov for å markere særlige hendelser i livet.

Ungdomstiden er en spesiell tid. Med konfirmasjonen ønsker kirken å være tilstede med veiledning, rom for refleksjon, håp og tro. Å forstå konfirmasjonen som livsfaserite må derfor fortsatt anses som et sentralt perspektiv. Kirken skal gi rom for og legge til rette for at mennesker skal finne mening og trygghet i kirkens tro og ritualer. Vi kan derfor si at konfirmasjonen kan ha en dobbel betydning, både som en teologisk-kirkelig handling og en som en kulturell livsfaserite. Dette finner gjenklang i barnedåpen som har en teologisk betydning og som også fungerer som en livsfaserite hvor man feirer et liv som er blitt til.

Overgangsrite og livsfaserite kan forstås som synonymer, men å omtale konfirmasjon som en livsfaserite tydeliggjør at dette er en handling og en tid som er særlig spesiell ettersom den kommer på et bestemt tidspunkt i livet heller enn å markere en overgang mellom to stadier. Konfirmantene vil være på ulike stadier i puberteten når de gjennomfører konfirmasjon, og der enkelte vil være modne for alderen vil andre fremdeles kun være i begynnelsen av ungdomstiden. Alle vil uansett være preget av at det stilles andre forventninger til dem enn tidligere og det kan være utfordrende å orientere seg og finne sin plass både i familie, blant venner og på skolen. Samlingene gjennom konfirmasjonstiden bør derfor ta innover seg den variasjonen og de utfordringene den enkelte konfirmant bringer inn i fellesskapet, gjenspeile deres virkelighet og bidra til å være en positiv faktor i konfirmantenes liv og gi trygghet og tro på seg selv og Kristus.

Å se på konfirmasjonen som livsfaserite vektlegger konfirmasjonshandlingen fremfor konfirmasjonstiden. Dette sees i den oppslutningen som er omkring den avsluttende konfirmasjonsgudstjenesten: Hvert år er det flere som deltar på en konfirmasjonsgudstjeneste enn som går i kirken på julaften. Det er gledelig at mennesker søker til kirken for livets viktige begivenheter. Å omfavne konfirmasjonen som rite er ikke å gå på bekostning av den kirkelige forståelse av konfirmasjonen. Kirken synliggjør denne feiringen ved å bruke festens hvite liturgiske farge.

Konfirmasjonen som en viktig kulturell rite synliggjøres også i lokalsamfunnene. Mange steder trykker lokalavisa navnelister og bilder av konfirmantene, og i hele nabolag kan det flagges for konfirmantene. Idrettslag og andre aktivitetstilbud tilpasser seg ofte konfirmasjonsforberedelsene og på konfirmasjonsdagen preges by-/bygdebildet av mennesker pyntet til fest. Med takknemlighet forvalter kirken konfirmasjonen også som en tydelig kulturbærer i samfunnet.

Bekreftet – av hvem og til hva?

Ordet konfirmasjon kommer av latinsk confirmatio som betyr å bekrefte eller å styrke. Når man snakker om konfirmasjon som å bekrefte, henspiller dette gjerne på at det er dåpen som blir bekreftet og/eller konfirmanten som bekrefter sin tro. Førstnevnte kan spores tilbake til den førreformatoriske, sakramentale forståelsen av konfirmasjon, hvor biskopen fullbyrdet dåpen ved sin konfirmasjon (krismering). Sistnevnte henspiller på den tidligere praksisen med at konfirmanten ved håndslag bekjente seg til den apostoliske trosbekjennelsen. Ingen av disse forståelsene er fullt ut dekkende for Den norske kirkes syn på konfirmasjon i dag:

Dåpen trenger ingen ytterligere bekreftelse enn den som gis i selve dåpshandlingen, og deltagelse i den avsluttende konfirmasjonsgudstjenesten må ikke nødvendigvis forstås som en bekjennelsehandling.

Samtidig står forståelsen av konfirmasjon som bekreftelse sterkt både i samfunnet og hos den enkelte konfirmant, og gir også mening kirkelig sett. Mange forstår det å bli konfirmert som å bekrefte sin tilhørighet til Gud, og forståelsen av at kirken bekrefter (forstått som å gjenta) dåpsløftene og konfirmantene som elsket av Gud er meningsfull.

Det vil også være fruktbart teologisk sett å ikke bare forstå konfirmasjon som bekreftelse, men heller ut i fra ordets andre betydning: Å styrke. Gjennom konfirmasjonstiden, og i den avsluttende handlingen, gis konfirmanten mulighet til å styrkes i sin kunnskap om den kristne tro, styrkes i sin tro på den treenige Gud, og styrkes i sitt fellesskap med det kristne fellesskap. Dette vitner ikke om en kvalitativ endring på konfirmantens relasjon til Gud og til kirke etter endt konfirmasjonstid, men heller om at troens liv er en prosess som går kontinuerlig og som særlig aktualiseres i konfirmasjonstiden.

At det er flere forståelser av hva ordet konfirmasjon viser til, kan få fram bredden i konfirmasjonens innhold og bidrar heller til å åpne tolkningshorisonten for handlingen enn å virke forstyrrende for kirkens budskap.

Konfirmasjon – forbønn og velsignelse

Den norske kirkes mål for konfirmasjonstiden er formulert i Plan for trosopplæring Gud gir – vi deler (2010): «Målet for konfirmasjonstiden er å vekke og styrke troens liv som gis i dåpen, slik at de unge kan leve sitt liv i forsakelse og tro, tilbedelse og tjeneste som Jesu Kristi disipler i hem, menighet og samfunn».

Konfirmasjon er i dag en kirkelig handling som kan formes og forstås ulikt, uten at en slik ulikhet nødvendigvis vil ha læremessige konsekvenser. Gjennom konfirmasjonen tar kirken på alvor dåpsbefalingens ord om å lære dem å holde alt hva jeg har befalt (Matt 28,20). Konfirmasjonen er verken begynnelsen eller avslutningen på kirkens trosopplæringsarbeid, men er den mest sentrale delen både i omfang og anseelse. Konfirmasjonen er en integrert del i den livslange trosopplæringen. Den er ikke avgjørende for en persons relasjon til kirken, samfunnet eller Gud, og det er ikke et krav om å være konfirmert for å inneha vigslede stillinger i kirken.

Å komme fram for alteret og bli bedt for ved navns nevning og motta en påfølgende velsignelse er en høytidelig og meningsfull begivenhet. Det er sentralt for kirkens oppdrag å gi konfirmantene opplæring og trygghet i hva de fikk i sin dåp, og legge til rette for at konfirmasjonstiden kan være en tid for tilknytning. Mer enn øvrige trosopplæringstiltak legger konfirmasjonstiden derfor til rette for å lære om kristendommen og utforske de kirkelige praksiser over tid. Dette gir rom for refleksjon og tilhørighet som er enestående i trosopplæringen. Erfaringer knyttet til inkluderende konfirmasjonsopplegg, leir etc. viser at menighetene bør legge innsats og ressurser inn i konfirmantarbeidet for å skape en god læringsarena, gode opplevelser og muligheter for refleksjon og utvikling.

Konfirmasjon er en forbønns- og velsignelsehandling og inneholder et handlingsmoment som ikke på samme måte er tilstede ved annen forbønn. Derfor kan man godt si at konfirmasjon er forbønn, men det oppleves av de fleste også som noe mer. Konfirmasjonens performativitet handler om effekten av eller virkningen av en ytring eller språklig handling.

Fokuset blir mer på hva denne ytringen gjør med den som omsluttet av den, enn hva den faktisk er eller betyr. Selv om konfirmanten ikke er forandret etter konfirmasjonshandlingen så er det likevel noe som er annerledes. Dette at noe er «annerledes» utgjør en forskjell. Slik sett kan man si at det er et før og et etter. Det ligger også et overgivelsesmoment i selve konfirmasjonshandlingen (forbønnen). Derfor skal vi ikke se bort ifra at konfirmasjonshandlingen gjør noe mer med den enkelte enn bare det konfirmasjonen er som forbønns og velsignelsehandling.

Konfirmasjon – En påminnelse om dåpens betydning

Konfirmasjonstiden, og særlig den avsluttende konfirmasjonsgudstjenesten, aktualiserer også dåpen på en særlig måte.

Konfirmasjonen har sin opprinnelse i dåpshandlingen, og har i hele kirkens historie vært knyttet til denne. Luther forsto ikke konfirmasjonen som et sakrament, men konfirmasjonen ble allikevel ikke løsrevet fra dåpen. Det er fordi man er døpt det er behov for å læres opp i de kristne sannheter. For Luther utgjorde konfirmasjonen en god ramme for dåpsopplæring.

Det er et krav i Den norske kirke om å være døpt for å kunne delta i den avsluttende konfirmasjonsgudstjenesten. Dette synliggjøres i dåpspåminnelsen, og for de som bærer hvite kapper i konfirmasjonsgudstjenesten symboliserer kappene dåpskjolen.

Konfirmasjon er ikke nødvendig for dåpen, men dåpen er nødvendig for konfirmasjonen. Konfirmasjonens utgangspunkt er at man er døpt til et liv i tro, og konfirmasjonen gir mulighet til å lære om, fordypes og modnes i denne troen man er døpt til. Konfirmasjon og konfirmasjonstid er dermed en aktualisering av dåpen: Dåpen og dens konsekvenser løftes frem, og man gis en påminnelse og opplæring om den.

I dåpen gis man del i Guds rike og blir kalt til et liv i tjeneste for Gud og verden. Når man i konfirmasjonshandlingen og konfirmasjonstiden minnes om dåpen og dens betydning er det naturlig at man ikke bare ser konfirmanten i relasjon til Gud, men også til sine medmennesker. Som døpte er vi kalt til å være lys og salt i verden, og fra ungdomstiden forventes det at man i større grad inngår som en bidragsyter i samfunnet. Konfirmasjonens dåpspåminnelse må ta inn i seg både konfirmantens plass i Guds rike og dens plass i verden.

Den norske kirke opplever i større grad i dag enn tidligere at ungdom som ikke er døpt som barn søker til kirkelig konfirmasjon. Mange velger å la seg døpe i forbindelse med konfirmasjonstiden. Enhver som velger den kristne tro, og lar seg døpe, er en glede for kirken. Samtidig påvirker denne samfunnsendringen hvordan både samfunn og kirke forholder seg til dåp og konfirmasjon. For enkelte blir dåpen en nødvendig del av veien for å kunne bli konfirmert. Kirken holder fast på den sakramentslæren som er gitt gjennom kirkens bekjennesskrifter, og holde opp dåpen som det bærende og frelsende element i relasjonen mellom Gud og mennesker.

Alle er velkomne til å være med i konfirmanttiden. For å være med i den avsluttende konfirmasjonshandlingen, må man være døpt. Dåpen er dermed ikke nødvendig for å delta på konfirmasjonsundervisning og annen aktivitet i konfirmasjonstiden. Å la udøpte delta i konfirmasjonstidens aktiviteter er positivt og gir mulighet for at vedkommende lærer om og blir bedre kjent med kirken, og er bedre rustet til en eventuell senere avgjørelse om å la seg døpe.

I møte med udøpte som søker konfirmasjon vil kirken være raus, inkluderende og ønske velkommen i fellesskapet, men samtidig understreke dåpen som det konstituerende for full deltagelse i det kirkelige fellesskapet.

Dersom noen gjennomfører hele konfirmasjonstiden, men ikke ønsker å la seg døpe, oppfordres menighetene til å gi disse konfirmantene en god avslutning på konfirmasjonstiden utenom konfirmasjonsgudstjenesten.

Konfirmasjon, dåp og nattverd

Konfirmasjon og nattverd har tradisjonelt vært knyttet sammen, og opp mot vår tid har det vært tradisjon for at man mottar nattverd for første gang søndagen etter man har blitt konfirmert.

Etter at det på begynnelsen av 1990-tallet ble åpnet for nattverd også for barn, har nattverdspraksisen i Den norske kirke endret seg. Det synes særlig i frekvensen på nattverdsfeiring i gudstjenestene. Også i gudstjenester med trosopplæringstiltak feires det ofte nattverd, og konfirmanter vil møte på nattverdsfeiring både i sin deltagelse på ordinære gudstjenester og i særskilte gudstjenester i konfirmanttiden.

Nattverden er måltidet for fellesskapet av de døpte. Den er et sakrament som formidler den gaven Gud gir oss i Kristus ved Den hellige ånds kraft. I alminnelige bestemmelser for hovedgudstjenesten i Den norske kirke heter det at «alle døpte kan motta nattverd».

I konfirmasjonsordningen fra 1981 ble det gitt adgang til at de som ikke ennå var konfirmert fikk adgang til nattverdbordet dersom det var gitt veiledning omkring nattverden. Med åpningen i 1993 for at barn kunne motta nattverd, var det ikke lenger behov for en slik åpning ettersom nattverden ikke lenger var knyttet til alder, kun til dåp.

De tidligere kirkelige ordningene for konfirmasjon og nattverd tar ikke opp i seg de to store endringene som har skjedd i Den norske kirke de senere årene: Færre døpes som barn, mens flere døpes i forbindelse med konfirmasjonstiden. Samtidig feieres det oftere nattverd i Den norske kirke.

Dåpen og nattverden kan ikke løsrives fra hverandre, men er knyttet sammen som sakramenter som på mange måter forutsetter hverandre: Nattverden er for de døpte, og de døpte har et behov for nattverden. Det vil allikevel kunne være faktorer som påvirker denne forståelsen i konfirmasjonstiden: Å ikke la udøpte konfirmanter ta del i nattverdets fellesskap kan virke ekskluderende for dem som er på en vei mot dåp. Dette vil tilsi at det i konfirmasjonstiden kan være hensyn som gjør at det vil være hensyn som tilsier at rekkefølgen mellom dåp og nattverd ikke alltid kan opprettholdes.

Voksne konfirmanter

Konfirmasjon er i dag lagt opp slik at man blir konfirmert det året man fyller 15 år. Det er imidlertid ikke noe til hinder for at noen kan konfirmeres som voksne. Ofte vil dette være personer som av ulike årsaker ikke ble konfirmert da de var ungdommer, enten fordi de ikke fikk lov eller fordi de ikke ønsket det selv. Etter hvert kan det også forekomme at noen ble døpt etter vanlig konfirmasjonsalder.

Konfirmasjonstiden er en tid for å lære om den kristne tro. For de som døpes i voksen alder bør det gjennomføres en dåpsopplæring i forkant av dåpen. Det vil allikevel være et stadig behov for å lære og samtale mer om troen og troens liv. I mange menigheter arrangeres alfakurs eller lignende.

Der hvor personen ikke er døpt, kan en konfirmasjonstid for voksne også tilrettelegges som en form for katekumenat.

Dersom noen voksne ønsker å konfirmeres bør menigheten legge til rette for at dette kan skje på en god måte, og at det lages et tilpasset opplegg i forkant av en slik konfirmasjon. Konfirmasjonsgudstjeneste for voksne konfirmanter bør ta utgangspunkt i liturgien til konfirmasjonsgudstjenesten, men tilpasses der det er behov for det.

Dåp, konfirmasjon og fadderrollen

I dåpen får den dømte faddere. Det er ulikt hvordan fadderansvaret forstås. For noen forstås fadderansvaret som et særlig omsorgsansvar som strekker seg utover en dåpsfundert relasjon, men også som et sosialt ansvar for den dømte dersom det skulle tilkomme vedkommendes foreldre noe.

I Den norske kirkes forståelse av dåp og faddere, har fadderens to oppgaver: Det første er å være vitne til at dåpshandlingen finner sted, det andre å hjelpe den dømte til å utvikles og modnes i den kristne tro. Oppgaven som fadder er altså rent kirkelig, og gir ingen andre plikter eller rettigheter til fadderens overfor fadderbarnet. Det er ulik praksis på hvor tett faddere er koblet på konfirmasjonen og den avsluttende gudstjenesten. I liturgien for presentasjonsgudstjenesten bes det for «familie, venner og faddere», og konfirmasjonen knyttes på den måten til dåpen.

Konfirmasjon – et bilde på Guds nåde

Som en del av innføringen av konfirmasjonen i Norge i 1736 fulgte overhøringen av konfirmanter. Her skulle konfirmanter vise at de hadde lært seg de viktigste deler av kristen tro og lære, og presten hadde mulighet til å stryke kandidatene slik at de ikke fikk bli konfirmert. Dette kunne ha store sosiale konsekvenser, blant annet knyttet til å søke arbeid.

Endringene i Den norske kirke hva gjelder konfirmasjon har også hatt konsekvenser for hva konfirmanter er forventet å prestere i konfirmasjonstiden. I dag er det ingen krav til at konfirmanter skal avlegge noen slags prøve i forkant av konfirmasjonshandlingen, og det eneste kriteriet for å delta i forbønns- og velsignelsehandlingen er at man er døpt. Slik sett danner konfirmasjonen en motvekt til et samfunn som i stor grad er rettet inn mot prestasjoner, og blir et bilde på den Guds nåde som er gitt oss. Her stilles ingen andre krav enn å ta imot det Gud vil gi oss.

Samtidig kan det være en spenning mellom kirkens forståelse av en prestasjonsløs konfirmasjon og samfunnets forventning om store markeringer av livsriter. Mange steder har konfirmasjonsfeiringen gitt utslag i store økonomiske investeringer. Det er viktig at kirken løfter opp at økonomi ikke skal være avgjørende for at man velger å konfirmeres i kirken. Menigheter må legge til rette for at økonomi ikke er til hinder for å delta på aktiviteter underveis i konfirmasjonstiden.

Inkluderende konfirmasjon

Konfirmanter har ulik bakgrunn og bærer også med seg ulike livserfaringer og livssituasjoner. Kirken skal være inkluderende og ta imot dem som kommer på en god og trygg måte.

Som livsfaserite er konfirmasjon en familiebegivenhet. Tradisjonelt har slekten sales for å feire konfirmanter. Vi lever i en tid med en økende grad av brutte relasjoner og nye familiedannelser. Noen konfirmanter har to selskap, andre har ikke familie med å feire med i det hele tatt. Dette må kirken ta på alvor. I mange menigheter reiser foreldre og faddere seg når deres konfirmand skal bli bedt for, og dette oppleves som en god og verdig markering som også gir et bindeledd til dåpen. Dersom slike markeringer skal finne sted er det viktig at dette gjøres på en måte som ikke setter konfirmanden i forlegenhet eller idealiserer en bestemt familiekonstellasjon.

Konfirmanter har også med seg ulik kulturell tilhørighet, seksuell orientering og funksjonsevner. Det kirkelige fellesskap rommer alle, og må ta på alvor å legge til rette for at kirken og konfirmasjonstiden oppleves som et trygt sted som gir mulighet til å skape identitet og tro i overenstemmelse med konfirmandens forutsetninger. Kirkelige ansatte må ta på alvor den utfordringen det er å legge til rette for at konfirmasjonstiden er inkluderende, og at kirken kan erfares som et åndelig hjem.

Vi er alle like for Gud, uavhengig av hvem vi er eller hvor vi kommer fra. Mange steder synliggjøres dette også ved at alle er likt kledd i konfirmasjonsskappene.

Om konfirmasjonsgudstjenesten

Gjennom tiden er det blitt utviklet mange lokale tradisjoner knyttet til konfirmasjonsgudstjenesten og tradisjoner er viktige elementer i handlingen. Så lenge liturgien for konfirmasjonsgudstjenestene følges er det ikke et mål å ensrette alle sider av gudstjenesten.

Tidspunkt for konfirmasjon er også ulikt flere steder, og både vår- og høstkonfirmasjon har styrker ved seg. I de senere årene har det også blitt vanligere å legge konfirmasjonsgudstjenester både til lørdager og søndager. Dette gjør det lettere å samle familie og andre som må reise langt. Mange steder bidrar dette også til å ikke fylle for mange søndager med konfirmasjonsgudstjenester.

Samtidig er det viktig å holde fast ved at konfirmasjon er en del av menighetenes ordinære aktivitet og gudstjenesteliv. For konfirmanter vil det være en fordel å møte gudstjenestelivet slik det leves i menigheten, og for kirkegjengere gir møtet med konfirmanter en påminnelse om bredden i kirkens oppdrag. Det er derfor sentralt at konfirmasjonstiden også gir anledning til å være en del av den gudstjenestefeirende menighet.

Etter konfirmasjonen

Den avsluttende konfirmasjonsgudstjenesten er en avslutning på konfirmasjonstiden, men ikke en avslutning på trosopplæringen eller behovet for å tilhøre et kirkelig fellesskap. Livet i dåpen leves hele livet, og tros livet er i kontinuerlig prosess. Dette er særlig relevant i Den norske kirkes forståelse av konfirmasjon, hvor den ikke forstås som en separat handling fra det gudstjenestefeirende fellesskap, men som en integrert del av menighetens liv.

Med den brede kontaktflaten kirken møter i forbindelse med konfirmasjonstiden, må det gis tydelig mulighet for å fortsatt være en del av menighetens fellesskap etter konfirmasjonen. Den avsluttende gudstjenesten må derfor ikke avsluttes med et dramaturgisk «takk for nå»,

DEN NORSKE KIRKE

Bispemøtet

---

men en innbydelse til videre tilhørighet og tilstedeværelse. Konfirmantene må få høre, og oppleve, at de forstås som en del av kirkens fellsskap.